

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Urtos/5/2020
Identifikačné číslo spisu:	7020200406
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7020200406.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci odsúdeného A. Z. pre obzvlášť závažný zločin znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona k § 199 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 25. augusta 2020 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného A. Z.Ľ. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 16. júla 2020, sp. zn. 8Ntc/11/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného A. Z. s a zamietla.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením zo 16. júla 2020, sp. zn. 8Ntc/11/2020, podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov a § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného A. Z. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo veci Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Ntc/3/2016.

V odôvodnení tohto uznesenia krajský súd uviedol, že odsúdený A. Z. splnil iba formálnu podmienku inštitútu podmiennečného prepustenia, avšak na to, aby bola žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie úspešná sa vyžaduje aj splnenie materiálnej podmienky, ktorou je preukázanie toho, že odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život. Na to, aby krajský súd mohol zodpovedne posúdiť, či odsúdený počas výkonu trestu preukázal polepšenie, je potrebné vychádzať aj z hodnotenia odsúdeného, poskytnutého ústavom na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený výkon trestu odňatia slobody vykonáva. Odsúdený A. Z. sa vo výkone trestu odňatia slobody správa bezproblémovo a plnením svojich povinností a správaním preukazuje polepšenie, avšak riziko sociálneho zlyhania je vysoké z dôvodu výchovného prostredia v detstve, dosiahnutého vzdelania, nezamestnanosti, užívania návykovej látky, nepriaznivej finančnej situácie pred nástupom na výkon trestu, postoja k trestnej činnosti a recidívy. Resocializačná prognóza odsúdeného je nepriaznivá.

Vychádzajúc z uvedeného krajský súd konštatoval, že u odsúdeného sú síce naplnené formálne podmienky podmieneného prepustenia, keďže vykonal dve tretiny uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, avšak nie sú splnené materiálne podmienky na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože osoba odsúdeného A. Z. nedáva dostatočné garancie, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život. Navyše, najbližšia rodina odsúdeného sa ani nezdržiava na území Slovenskej republiky.

Proti tomuto uzneseniu podal priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí odsúdený A. Z. sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil podaním zo 16. júla 2020, doručeným krajskému súdu 20. júla 2020. V odôvodnení sťažnosti odsúdený poukázal na to, že z uloženého trestu odňatia slobody vykonal 79 mesiacov, čo znamená, že žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nepodal predčasne. Je toho názoru, že naplnil všetky obligatórne znaky a podmienky podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle platnej legislatívy. Aj keď nedokončil ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou, ktoré mu bolo uložené odsudzujúcim rozsudkom, podľa jeho subjektívneho pohľadu okrem tohto bodu programu zaobchádzania, ktorý mu bol stanovený pri nástupe do výkonu trestu odňatia slobody, splnil všetky ostatné body tohto programu. Odsúdený je v súčasnosti pracovne zaradený na pracovisku v ústave na výkon trestu odňatia slobody, z tohto bol hodnotený pochvalou. Taktiež dal do pozornosti, že aj ústavom na výkon trestu odňatia slobody bolo čiastočne odporúčané jeho podmienené prepustenie. Uvedené podľa odsúdeného len posilňuje jeho tvrdenie, že svojím proaktívnym prístupom k výkonu trestu odňatia slobody i k celkovej resocializácii a prehodnotením jeho priorít v živote preukázal, že si zaslúži druhú šancu, Z tohto dôvodu požiadal, aby bolo jeho návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v plnom rozsahu vyhovie.

K sťažnosti odsúdeného sa podaním zo 6. augusta 2020 vyjadrila prokurátorka Krajskej prokuratúry Košice (ďalej len „prokurátorka“), ktorá vo svojom vyjadrení uviedla, že so závermi krajského súdu prezentovanými po vyhlásení napadnutého uznesenia súhlasila, čo deklarovala vyjadrením, že sa vzdáva práva podať opravný prostriedok proti vyhlásenému uzneseniu súdu. Sťažnosť odsúdeného prokurátorka nepovažovala za dôvodnú, pričom poukázala na to, že Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca, na hodnotenie ktorého sa odsúdený odvoláva, okrem toho, čo uviedol odsúdený v odôvodnení sťažnosti, taktiež uviedol, že resocializačná prognóza odsúdeného je nepriaznivá. Odsúdený neudržiava kontakt s príbuznými (snažil sa kontakt nadviazať, avšak príbuzní neodpovedajú), jeho matka sa zdržiava v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska a súrodenci nereagujú na jeho listy. Po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody by mal odsúdený ísť bývať k nevlastnému bratovi A. T. do U., avšak nemá vyhliadky na zabezpečenie práce a zabezpečenie zdroja príjmu. Ústav na výkon trestu odňatia slobody odsúdeného hodnotí ako osobu s vysokým rizikom zlyhania a neodporúča vyhovieť jeho návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Prokurátorka vo svojom vyjadrení poukázala aj na skutočnosť, že krajský súd 16. júla 2020 ďalším uznesením zamietol návrh odsúdeného A. Z. na premenu ochranného sexuologického liečenia z ústavnej formy na ambulantnú formu, pričom toto uznesenie sa stalo právoplatným po vyhlásení. Odsúdený A. Z. počas výkonu trestu odňatia slobody vykonáva aj ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou, ktoré začal vykonávať na Úseku ochranných liečení Zdravotníckeho zariadenia Ústavu na výkon trestu Košice - Šaca dňa 19. decembra 2018. Jeho prvý liečebný pobyt bol ukončený 6. februára 2019. Počas jeho trvania odsúdený v liečbe sexuálnej deviácie nepostúpil natoľko, že by bol zo strany ústavu spracovaný návrh na zmenu formu liečby. Podľa prokurátorky je predpoklad, že opakovaný pobyt na tomto oddelení posilní terapeutický efekt liečenia a z tohto dôvodu je potrebné pokračovať v liečbe ústavnou formou. Koniec trestu odňatia slobody odsúdeného je 12. decembra 2021.

V závere svojho vyjadrenia prokurátorka uviedla, že sa stotožňuje so závermi krajského súdu a úvahami uvedenými v odôvodnení napadnutého uznesenia, z ktorých vyplýva, že odsúdený splnil formálnu podmienku podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody (vykonal zákonom požadované dve tretiny uloženého trestu odňatia slobody), avšak nespĺnil materiálne podmienky, pretože z hľadiska resocializačnej prognózy neposkytuje dostatočné garancie odôvodňujúce záver, že v prípade

podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody možno očakávať, že povedie riadny život.

Na základe uvedených skutočností prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Spis spolu so sťažnosťou odsúdeného bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 13. augusta 2020.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako nadriadený súd preskúmal na podklade sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba včas, podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmienečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Predpokladom podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je teda okrem uplynutia zákonom ustanovenej doby výkonu trestu (formálna podmienka podmienečného prepustenia, ktorá u odsúdeného bola naplnená) aj to, že odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život (materiálna podmienka podmienečného prepustenia).

V posudzovanom prípade sa najvyšší súd stotožňuje s názorom krajského súdu o tom, že odsúdený A. Z. splnil iba formálnu podmienku inštitútu podmienečného prepustenia. K tomu, aby žiadosť odsúdenej osoby o podmienečné prepustenie bola úspešná sa však vyžaduje aj splnenie materiálnej podmienky, teda preukázanie toho, že odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život. Na to, aby súd mohol zodpovedne posúdiť, či odsúdený počas výkonu trestu preukázal polepšenie, je potrebné vychádzať z komplexného posúdenia všetkých listín, nachádzajúcich sa v predložennom spisovom materiáli, s poukazom najmä na hodnotenie odsúdeného, poskytnuté ústavom na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený výkon trestu odňatia slobody vykonáva (č. l. 14 - 15 spisu), na odpis z registra trestov odsúdeného (č. l. 23 - 24 spisu) a hodnotenie rizika sociálneho zlyhania (č. l. 15 - 16 spisu).

S poukazom na záver hodnotenia odsúdeného, z ktorého vyplýva, že čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pričom ústav na výkon trestu odňatia slobody neodporúča jeho podmienečné prepustenie, na vysoké riziko jeho sociálneho zlyhania (pričom v tomto dosiahol takmer plný počet bodov - 19), ako aj z charakteru trestnej činnosti, pre ktorú v súčasnosti odsúdený vykonáva trest odňatia slobody (trestný čin znásilnenia v štádiu pokusu, spáchaný so zbraňou a na osobe mladšej ako 15 rokov, pričom takýmto činom spôsobil ťažkú ujmu na zdraví) a z jeho sklonov k opakovanému páchaniu trestnej činnosti, keďže trestnej činnosti sa v minulosti dopustil už dvakrát, možno vyvodiť záver, že páchanie najmä násilnej trestnej činnosti nie je len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale že ide o osobu, ktorá opakovane trestnú činnosť pácha, pričom nie je záruka, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa opakovane trestnej činnosti nedopustí. Uvedené potvrdzuje aj hodnotenie rizika sociálneho zlyhania odsúdeného, z

ktorého je zrejmé, že jeho resocializačná prognóza je nepriaznivá a riziko jeho sociálneho zlyhania je vysoké. Zo všetkých uvedených skutočností je zrejmé, že u odsúdeného A. Z. nie sú splnené podmienky na to, aby mohol byť podmienne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody.

Vychádzajúc z uvedených skutočností najvyšší súd konštatuje, že u odsúdeného sú síce naplnené formálne podmienky podmienne prepustenia, nakoľko došlo v jeho prípade k výkonu dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, avšak nie sú splnené materiálne podmienky na jeho podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe týchto skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť odsúdeného A. Z. podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.